

*Marchii-Dmytrash Tamara, Precarpatian National University
Named After Vasyl Stefanyk, Candidate of Pedagogical Science,
Pedagogical Institute*

**Criteria of foreign languages future teachers' readiness to the
organization of educational activities in elementary school**

*Марчій-Дмитраш Тамара, Прикарпатський національний
університет імені Василя Стефаника,
кандидат педагогічних наук, Педагогічний інститут*

**Критерії готовності майбутніх учителів іноземних мов до
організації навчальної діяльності в початковій школі**

Актуальність дослідження. Започаткування вивчення іноземної мови, починаючи з початкової школи, зумовило необхідність формування готовності педагогів, здатних ефективно організувати навчальну діяльність молодших школярів. Ця проблема вкрай актуальна, оскільки від рівня професіоналізму вчителів залежить зацікавлення іноземною мовою учнів, формування їхньої комунікативної компетенції.

На основі результатів аналізу наукової літератури й практичного досвіду з'ясовано, що майбутні вчителі іноземних мов недостатньо готові до організації навчальної діяльності у початковій школі, часто не враховують індивідуальні психофізіологічні особливості молодших школярів, їх потребу в іграх. Тому **метою статті** є обґрунтування критеріїв готовності студентів до організації навчальної діяльності, що стане основою визначення їх рівнів знань, умінь і навичок задля удосконалення підготовки.

Аналіз наукових досліджень і виклад основного матеріалу.

Проблеми формування готовності майбутніх педагогів до організації та активізації навчально-пізнавальної діяльності школярів відображено у працях С. Будака, М. Гайдуря, В. Михальської, М. Овчинникової, В. Редька, О. Серняк, Н. Сулаєвої, Л. Філатової та інших. Так, В. Редько визначає готовність фахівця до професійної діяльності як інтегральну якість особистості, елемент його свідомості, форму розуміння й сприйняття системи залежності його майбутньої професійної майстерності від зовнішніх і внутрішніх чинників [1]. С. Будака характеризує готовність учителя як певний фізичний і психічний стан зі знаннями, навичками і вміннями, у якому він може швидко перейти до безпосереднього виконання своєї професійної діяльності [2]. Таким чином, готовність вчителя іноземної мови до організації навчальної діяльності учнів початкової школи розуміємо як стан особистості, яка володіє іноземною мовою й теоретичними знаннями про зміст, форми, особливості навчальної діяльності, відповідними уміннями й навичками, готова організувати її для успішного оволодіння учнями іноземною мовою.

Рівні сформованості готовності майбутніх учителів іноземних мов початкової школи до організації навчальної діяльності визначають за критеріями. Нами було визначено три основні критерії готовності студентів до організації навчальної діяльності учнів початкової школи. Охарактеризуємо їх.

1. *Когнітивний критерій* характеризує теоретичну готовність майбутніх учителів іноземних мов до організації навчальної діяльності учнів початкової школи й характеризується такими показниками: 1) знання змісту поняття “навчальна діяльність”, особливостей навчальної діяльності учнів початкової школи; 2) знання основ планування навчальної діяльності з іноземної мови; 3) знання про специфіку організації навчальної діяльності молодших школярів

засобами дидактичних ігор; 4) знання форм організації навчальної діяльності у процесі вивчення іноземної мови.

2. *Реконструктивний критерій* включає практичну готовність студентів до організації навчальної діяльності учнів початкової школи і характеризується показниками: 1) уміння використовувати дидактичні ігри іноземної мови відповідно до етапу навчальної діяльності, рівня знань, умінь і навичок, вікових, психологічних особливостей молодших школярів [3]; 2) уміння узагальнювати і впроваджувати у педагогічну діяльність досвід викладачів вищих навчальних закладів та вчителів шкіл [3]; 3) мотивація до педагогічної діяльності у початковій школі.

3. *Креативно-ігровий критерій* передбачає творчий підхід учителя до організації навчальної діяльності учнів початкової школи на уроках і в позаурочній роботі з іноземної мови, включає такі показники: 1) уміння володіти невербальними засобами мовлення у процесі організації навчальної діяльності; 2) уміння адаптувати, переробляти, створювати дидактичні ігри у навчанні іноземної мови молодших школярів (за Н. Сулаєвою) [4]; 3) уміння організовувати різні форми навчальної діяльності відповідно до психоемоційного стану учнів; 4) уміння використовувати індивідуальний підхід до дітей під час організації навчальної діяльності.

Описані вище критерії лягли в основу конкретизації рівнів сформованості готовності студентів до організації навчальної діяльності учнів задля вивчення іноземної мови у початковій школі: креативного, репродуктивного, початкового.

Майбутнім учителям іноземної мови в школі I ступеня експериментальної групи Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника було запропоновано оцінити свої знання і вміння організовувати навчальну діяльність відповідно до описаних вище критеріїв та їхніх показників за трибальною шкалою: бал "3" – креативний рівень (уміння та знання проявляються постійно), "2" –

репродуктивний (періодично проявляються або проявляються в окремих випадках), “1” – початковий (не проявляються). Узагальнивши одержані дані, на основі середнього арифметичного нами було визначено середній бал і рівень сформованості знань і вмінь студентів організовувати навчальну діяльність учнів початкової школи. Загалом з’ясовано, що середній рівень сформованості готовності (за самооцінкою) є репродуктивним (показник – 1,7).

Висновки. Таким чином, запропоновані критерії стали основою визначення рівнів сформованості готовності майбутніх педагогів до організації навчальної діяльності в школі I ступеня. Дослідження показало, що ця проблема потребує уваги і одержані результати лягли в основу розробки програми для удосконалення підготовки студентів.

Перспективи подальших пошуків убачаємо в дослідженні проблем формування готовності вчителів іноземних мов до організації навчальної діяльності у дошкільних навчальних закладах, із використанням інноваційних технологій, у системі післядипломної освіти.

Список літератури:

1. Редько В. Лінгводидактичні засади навчання іноземної мови учнів початкової школи. Київ, 2007. – С.100.
2. Будак С. Підготовка майбутніх вчителів до навчання іноземної мови учнів початкових класів. Миколаїв, 2003. – С.87.
3. Дівінська Н. Формування у студентів філологічних факультетів професійних умінь проведення навчально-педагогічних ігор. Київ, 2006. – С.112.
4. Сулаєва Н. Підготовка майбутніх вчителів початкових класів до використання дидактичної мистецької гри у навчально-виховному процесі. Полтава, 2000. – С.105.